

Az Arany János programokról

Az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézetben működő Arany János Programiroda három program koordinálásáért felelős. Mindhárom program a hátrányos helyzetű tanulók számára nyújt segítséget a tanulásban, a pályaválasztásban, a társadalmi beilleszkedésben.

A résztvevő középiskolások és szakiskolások számára a programok ingyenes kollégiumi ellátást biztosítanak. Az Arany János programokban olyan – általános iskolát végzett – fiatalok vesznek részt, akik hátrányos helyzetük miatt a programokban elérhető hatékony pedagógiai támogatás, kiemelt figyelem, speciális segítségnyújtás nélkül valószínűleg nem lennének képesek szakmát szerezni, leérettségizni vagy felsőoktatásban továbbtanulni.

Az Arany János Tehetségdöntő Program (AJTP) 2000-ben kezdte meg működését, az Arany János Kollégiumi Program (AJKP) 2004 óta zajlik, az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program pedig a 2007/2008. tanévben indult el.

E programok kiemelt feladatai közé tartozik a tehetségdöntés, a felzárkóztatás, a személyiség- és képességfejlesztés, a szociális hátrányok csökkentése, az egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervek alapján zajló pedagógiai munka, a pályaeorientáció, valamint a tanórán és a felkészítő foglalkozásokon kívüli szabadidős tevékenységek megszervezése és lebonyolítása.

Az Arany János programokban résztvevő tanulók szaktárgyi, kulturális és művészeti versenyeken mérik össze tudásukat. A programokban szabályozott és folyamatos a tanulók előrehaladásának speciális mérése és értékelése.

A programok működtetéséért az Arany János Programiroda felel. Az iroda feladata többek között a különböző rendezvények megszervezése, a mentori hálózat működtetése, a honlapok karbantartása, a programok fejlesztési lehetőségeinek kidolgozása, szakmai rendezvények lebonyolítása, pályázat és kapcsolattartás a belső és külső partnerekkel, intézményekkel.

Az Arany János programok eredményesen működnek, beváltották a hozzájuk fűzött reményeket, és ma már szerves részét képezik a magyar közoktatás rendszerének.

Arany János Programiroda

Telefon/fax: 235-7245
E-mail: ajp@ofi.hu

Arany János Tehetségdöntő Program

<http://www.ajtp.hu>

Arany János Kollégiumi Program

<http://www.ajkp.hu>

Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Program

<http://www.ajkszp.hu>

Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet

1055 Budapest, Szalay utca 10-14.
Postacím: 1363 Budapest, Pf.: 49.
Telefon: 235-7200; Fax: 235-7202
www.ofi.hu

Arany János programok

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Tehetséggondozó Programja (AJTP)

Ebben a programban a tehetséggondozás területén kiemelkedő hagyományokkal rendelkező, a főiskolai vagy egyetemi felvételre történő felkészítésben előjáró középiskolák és kollégiumok vesznek részt.

Az 5 éves program keretében folyó oktató-nevelő munka az iskola-kollégium intézmény párok folyamatos és kölcsönös együttműködésére épít. A négy középiskolai évet megelőzően a diákoknak egy előkészítő évfolyamon van lehetőségük az esetleges tudásbeli és kulturális különbségeik leküzdésére. Ezen a felzárkóztató évfolyamon kiemelt szerepe van az idegen nyelvi és a számítástechnikai képzésnek, a komplex tantervi programoknak.

A kollégiumokban mind az 5 év folyamán – havi egy hétvégén, előre tervezett formában – a tanulók kulturális programokon vesznek részt, ez az ún. kollégiumi hétvége. A programban tanító középiskolai és kollégiumi tanárok mind a tanórai, mind pedig a tanórán kívüli szervezeti és munkaformákat kihasználják, illetve összekapcsolják a tehetséggondozás, valamint a hatékonyság érdekében a kirándulásoktól az egyéni tehetséggondozásig, vagy ha úgy adódik, az egyéni hátránykompenzációig.

A program keretében a tanulók térítésmentesen szerezhethetnek ECDL-vizsgabizonyítványt, nyelvvizsgát, és a jogosítvány megszerzése is a program forrásaiból finanszírozható.

Az intézmények oktatási szerkezetétől függően az előkészítő év kivételével a diákok vagy egy osztályt képeznek, vagy az intézményben más osztályokba betagozódva folytatják tanulmányukat. Az alapvető cél az, hogy a programban érettségizett diákok bekerüljenek a felsőoktatásba.

Az Arany János Tehetséggondozó Programban tanévenként 3000 diák vesz részt. Az ország minden megyéjében található – összesen 23 – olyan intézmény pár (középiskola és kollégium), amely fogadja a bekerülni szándékozó diákokat.

A nyolcadikos tanulók számára minden évben pályázat útján van lehetőség bejutni a programba.

Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi Programja (AJKP)

Az Arany János Kollégiumi Program célja, hogy egy középiskolai kollégiumok által alkalmazható pedagógiai eszközrendszer segítségével biztosítani lehessen, hogy a jelenleginél lényegesen nagyobb arányban tanulhassanak eredményesen nappali tagozatos, érettségit adó szakközépiskolai és gimnáziumi osztályokban a legszegényebb, legképzetlenebb szülők gyermekei. A programban középiskolai kollégiumok vállalnak felelősséget azért, hogy a program jól körülírt célcsoportjához tartozó, meghatározott számú gyermeket – egy felkészítő évet követően – szakközépiskolába vagy gimnáziumba beiskolázzanak, és az ötéves program keretében nappali tagozatos osztályokban érettségi bizonyítványhoz segítsék őket.

A programban az éves munkarendre ajánlott a szakaszos (epochális) tanítás, valamint a kicsoportos tanulásszervezés alkalmazása.

Az ötéves kollégiumi program általános tartalmi elemei közé tartoznak például a bemeneti szociális és kompetencia-mérések, az integrált osztályokba történő átvétel koordinálása a 9., előkészítő évfolyamon, tanulmányi segítségnyújtás, képességfejlesztés, tehetségfejlesztés, szociális segítségnyújtás, pályorientáció és az érettségi utáni élettervezés a 11–12. évfolyamon.

A programba kizárólag hátrányos helyzetű tanuló kerülhet be, vagyis aki megfelel a törvényben előírt feltételeknek. Az Arany János Kollégiumi Programban az intézmények pedagógiai munkáját egy olyan felkészült mentor segíti, aki havonta legalább egyszer találkozik a program megvalósítóival, közösen megbeszéli a tapasztalatokat, a nehézségekre, problémákra adható válaszokat. Ezekről a beszélgetésekről, illetve a program helyzetéről mentori jelentés készül, amit az intézmény vezetője kézzel lát el, s amely jelentés eljut az Arany János Programirodához. A programban 11 kollégium vesz részt, feladatuk a feltételeknek megfelelő tanulók felkutatása, motiválása, kompetenciáik, személyiségük fejlesztése. Tevékenységük során együttműködnek az általános iskolákkal, a diákok családjával, a programban résztvevő középiskolákkal.

Halmazottan Hátrányos Helyzetű Tanulók Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programja (AJKSZP)

Ez a program 2007. szeptember 1-jén indult el, kollégiumonként 25 tanuló bevonásával, az első évben Hajdúböszörmény, Szolnok és Vásárosnamény egy-egy kollégiumában. A 2008/2009. tanévtől újabb négy intézmény vehet részt az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programban, a lehetőség itt is pályázat útján nyerhető el.

Azok a törvény szerinti feltételeknek eleget tevő, halmazottan hátrányos helyzetű diákok tanulhatnak a programban, akik tanulmányaikat bármely többcélú intézményként működő szakképző intézmény nappali rendszerű iskolai oktatás 9. évfolyamán vagy a felzárkóztató évfolyamon kezdik meg.

A program fő célkitűzése, hogy a jelenleginél nagyobb arányban tanulhassanak eredményesen halmazottan hátrányos helyzetű tanulók a szakképzésben (szakiskolákban).

A program a célcsoport számára inkluzív pedagógiai környezetet teremt, valamint vállalja a szociális és kulturális hátrányok kompenzálását.

A programban a javasolt pedagógiai, tanulási, illetve tanítási módszerek között megtalálható a kooperatív tanulás, a projekt módszer, a komplex művészeti programok és a drámapedagógia.

Az intézmények munkáját mentorok segítik, az éves projekttervben és költségvetésben leírtak megvalósulását monitor ellenőrzi.

A programtól elvárt eredmény egyrészt, hogy az Arany János Kollégiumi-Szakiskolai Programba belépő intézmények a célcsoporthoz tartozó – újabb évfolyamokra belépő – diákok körében csökkentik az iskolai lemorzsolódást, és az intézmények vállalják, hogy a programba belépő évfolyamok esetében a tanulók legalább 85%-át versenyképes szakmához juttatják. Másrészt elvárt eredmény a kollégium demokratizálódása, a tevékenységformák gazdagodása, a végzett tanulók munkába állítása, a kollégiumi nevelés modernizálódása, fejlődése és a különböző csoportok és egyének közötti konfliktusok számának csökkenése is.

